

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU U 2025. GODINI

Udruga 90-60-90, upisana je u registar Udruga Republike Hrvatske 2001. godine od kada aktivno sudjeluje u kulturnom životu.

Misija Udruge 90-60-90 je promicanje i razvoj kulturnog i umjetničkog stvaralaštva uključivanjem suvremene likovne scene unutar nezavisnih alternativnih kulturnih prostora namijenjenih mladima, te provođenje inovativnih edukativnih i društveno angažiranih projekata na području vizualne umjetnosti u skladu s najvišim standardima kulturne proizvodnje. Udruga je do sada organizirala preko sto umjetničkih projekata.

Najvažniji programi Udruge su Galerija 90-60-90 i Što ima u gradu?

Galerija 90-60-90

Galerija 90-60-90 obuhvaća niz likovnih događanja s ciljem promoviranja suvremene likovne umjetnosti u okviru alternativnih izložbenih prostora propitujući zahtjeve umjetnika i publike kao i poziciju institucije "galerije" danas. Galerija 90-60-90 smatra važnim približiti likovne sadržaje mladoj publici koja ne pripada likovnim krugovima, a organizacija izložbi u alternativnim prostorima omogućava neformalan pristup umjetničkom djelu.

Programska koncepcija galerije usmjerena je na novomedijske oblike suvremene umjetničke prakse što uključuje prostorne i zvučne instalacije, video projekcije te interdisciplinarnu i intermedijalnu radove. Također, namjera je programom ponuditi prostor za kustosko istraživanje, umjetnički eksperiment i propitivanje mogućnosti izložbe i drugih oblika prezentacije umjetničkog rada.

Specifičnost djelatnosti Galerije 90-60-90 odnosi se na pripremanje i produkciju programa koji uključuju različite kulturne subjekte ispreplićući polja njihova djelovanja, te različite prezentacijske oblike i programe koje karakterizira tematska objedinjenost unutar jednog izlagačkog ciklusa ili programa. Objedinjenost temom aktualizira program u društvenom kontekstu i potiče razvoj društveno angažiranog umjetničkog stvaralaštva. U potrebi za preispitivanjem slike suvremenog svijeta, u programu se polazi od tematiziranja svakodnevnih prezentacija stvarnosti, međusobnih odnosa i modela komunikacije te odabira životnih strategija.

Udruga je do sad kroz galerijsku djelatnost organizirala preko 150 umjetničkih projekata.

Programi u sklopu Galerije 90-60-90 organiziraju se u Zagrebačkom centru za nezavisnu kulturu i mlade – POGON.

Programom **Galerije 90-60-90** u 2025. nastavlja se promocija angažirane suvremene umjetnosti te produkcija onih umjetničkih radova koje karakterizira istraživački pristup te kritičnost i refleksivnost prema suvremenom društvu. Programska koncepcija usmjerena je na novomedijsku umjetnost što uključuje prostorne i zvučne instalacije, video projekcije te interdisciplinarne i intermedijalne radove. Ciklus izložbi 2025. obuhvaća 5 samostalnih izložbi. Ovim novim ciklusom istražujemo neke od trenutno najvažnijih globalnih socio-ekonomskih tema poput pitanja društvene hijerarhije, održivosti neprekidnog rasta, eskapizma, kontemplacije i ograničenog kretanja u vrijeme pandemije, percepciju i iskustvo vremena u “novom normalnom”, ali isto tako i percepciju tjelesnosti.

1. Program je otvoren izložbom umjetnice Milijane Babić „Pozdrav s Kostabele“, održanom u svibnju 2025. godine u Galeriji 90-60-90 u Pogonu Jedinstvo. Projekt je nastajao kroz višegodišnje performativne i site-specific akcije realizirane u Rijeci od 2017. do 2024. godine, a tematizira posljedice privatizacije obale i transformaciju javnog prostora pod pritiskom turističkog kapitala. Kroz fotografiju, video, zvuk i participativne akcije realizirane s građanima Rijeke umjetnica otvara pitanja dostupnosti prostora, društvene nejednakosti i mogućnosti kolektivnog otpora. Izložba je istaknula umjetnost kao prostor zajedništva, imaginacije i kritike dominantnih ekonomskih modela.

2. U suradnji s Muzejom betinske drvene brodogradnje na otoku Murteru realiziran je interdisciplinarni projekt „Putovanja“, koji je okupio petnaest suvremenih umjetnica različitih generacija i poetika. Projekt je istraživao teme migracija, putovanja, identiteta i pripadnosti kroz različite medije suvremene umjetnosti, što uključuje video, instalaciju, fotografiju, intervencije u javnom prostoru i edukativne radionice. Poseban naglasak stavljen je na povezivanje lokalne zajednice, kulturne baštine i suvremenih umjetničkih praksi. U sklopu projekta održane su i radionice za učenike Osnovne škole Murterski Škoki, čime je dodatno osnažena edukativna komponenta programa.

3. Tijekom srpnja 2025. godine u Pogonu Jedinstvo izveden je performans „Movements: White“ umjetnika Sanje Latinović i Ranka Đankovića. Riječ je o izvedbenom radu koji kroz minimalnu gestu prijenosa pijeska istražuje odnose tijela, prostora, materije i komunikacije. Performans tematizira krhkost međuljudskih odnosa, nemogućnost potpune razmjene i stalnu izmjenu između prisutnosti i nestajanja. Korištenjem elemenata skulpture, performansa i instalacije umjetnici stvaraju ambijent meditativne napetosti i simboličkog promišljanja suvremenog iskustva pojedinca.

4. U srpnju je predstavljena i skupna interdisciplinarna izložba „Kritički turizam“, realizirana u suradnji s udrugom siva) (zona iz Korčule. Izložba okuplja niz domaćih umjetnika i umjetnica koji kroz različite umjetničke medije kritički promišljaju posljedice masovnog turizma, turistifikacije prostora i transformacije javnih dobara. Kroz umjetničke radove problematiziraju se pitanja kulturne baštine, održivosti, ekonomskih nejednakosti i odnosa lokalnih zajednica prema turističkoj industriji. Projekt istovremeno ukazuje na mogućnosti drugačijih modela kulturnog razvoja temeljenih na participaciji, istraživanju i suvremenoj umjetničkoj produkciji.

5. Programska godina zaključena je izložbom „Prste k sebi“ umjetnica Jelene Kovačev i Jelene Petric, održanom krajem studenoga 2025. godine u Velikoj dvorani Pogona Jedinstvo. Izložba je nastavila programsko usmjerenje galerije prema suvremenim interdisciplinarnim umjetničkim praksama i istraživanju društvenih, intimnih i prostornih odnosa kroz vizualni jezik suvremene umjetnosti.

Što ima u gradu?

Udruga je angažirana u edukaciji mladih s projektom *Što ima u gradu?* kojim se kroz neformalnu edukaciju upoznaje mlade s aktualnim događanjima u muzejima i galerijama. Namjera je bila tijekom 2025. (od siječnja do prosinca) održati 10 obilaska aktualnih likovnih kulturnih događanja na području grada Zagreba u sklopu projekta „Što ima u gradu?“. U projekt „Što ima u gradu?“ uključilo se 10 kulturno umjetničkih institucija na području grada Zagreba (Muzej suvremene umjetnosti, Galerija SC, Galerija Karas, Galerija Trotoar, POGON – Zagrebački centar za nezavisnu kulturu i mlade, Etnografski muzej, Galerija Šira, Oktogon NMMU, Nacionalni muzej moderne umjetnosti, Botanički vrt, Biološkog odsjeka PMF Sveučilišta u Zagrebu, Zbirka Richter) i nekoliko novih partnera - škola na području grada Zagreba (X. gimnazija "Ivan Sopek", XVI. gimnazija, OŠ Nikole Hribara). Kroz neformalnu edukaciju mladima se omogućilo upoznavanje s aktualnim događanjima u muzejima i galerijama grada Zagreba. Organiziranim obilascima aktualnih likovnih događanja kulturnih institucija projekt dopunjuje i proširuje obrazovanje i informiranost mladih na području likovne kulture, a kroz edukaciju radioničkog tipa (razgovor s umjetnicima i kustosima) pridonosi razvoju estetskih osobina, analitičkog promatranja i oblikovnog mišljenja te razvoju kreativnosti. Profesori osnovnih i srednjih škola-partnera na projektu nakon odrađenog programa nastavljaju s učenicima u sklopu nastavnog programa razvijati i širiti teme i sadržaj obrađen tijekom edukacije na projektu.

Projekt "Što ima u gradu?" sukladno misiji organizacije promiče razvoj kulturnog i umjetničkog stvaralaštva provođenjem inovativnih i društveno angažiranih aktivnosti u području vizualne umjetnosti. Projekt adresira nedostatnu uključenost mladih u aktualna kulturna i umjetnička događanja, te ih kroz izložbeni i likovno - edukativni program planira angažirati i stvoriti temelje daljnjem obrazovanju, kulturnoj afirmaciji i razvoju pozitivnih navika s ciljem direktnog uključivanja mladih u proces medijacije umjetničkog djela i publike. Tijekom 2025. godine program je započeo 25. siječnja grupnom izložbom *Šest uzoraka katastrofe* te radom *Saudade* Ivane Pašut u Etnografskom muzeju i Galeriji SC, dok su izložbe *Miris svježe nacijepanih drva*, *ATD Dijalozi: Fotoarhiv feat. Muzej fotografije i Okidač / Ples, otpor, (ne)rad – Kulturni, politički i umjetnički aspekti plesa za vrijeme i nakon Jugoslavije* otvorile prostor za dijalog između osobnog iskustva, arhiva i društvenih promjena. Početkom veljače, Muzej suvremene umjetnosti predstavio je izložbe koje su povezivale različite generacije i umjetničke poetike: od radova Ivana Meštrovića i Tomislava Gotovca u projektu *Intima Javnoga*, preko skupne izložbe *Nirgendwo* umjetnika Mile Panić, Igora Rufa, Marka Tadića i kolektiva Tarwuk, do samostalne izložbe Ive Japiec i Frana Marka Vlahinića *Pathos – Što na podu spavaš*. Ožujak je donio izrazito angažirane i eksperimentalne sadržaje. Dana 8. ožujka u Galeriji AMZ, Galeriji Trotoar i Galeriji Šira predstavljene su izložbe *U trenutku kada nam veliki rat kuca na vrata potrebno je POLITIČKI MISLITI OVAJ SVIJET*, *Tužne pjesme rata – Zbirka kao glagol* te projekt *Masharu: Muzej jestive zemlje i Kompost kao superhrana*, koje su se bavile pitanjima rata, ekologije i mogućnosti zajedničkog djelovanja. Dvije subote kasnije, program se nastavio u Muzeju suvremene umjetnosti i KONTEJNER-u kroz izložbe *Miopija* Ane Orlić te projekt *Zvučna fotka Črnomerca 210* autora Tina Dožića, Luane Lojić i Andre Giunia, uz posjet Kući Richter koji je otvorio dijalog između arhitekture, zvuka i urbanog prostora. Travanj je bio obilježen istraživanjem osobnih prostora i fragmenata identiteta. U Galeriji SPOT i Galeriji VN, 12. travnja predstavljene su izložbe *Marlen Ban Amore ist gone* i *Vide Meić Rezervna soba*, dok je obilazak Zbirke Richter dodatno naglasio odnos privatnog i javnog prostora. Krajem mjeseca, 26. travnja, u Galeriji Karas i Galeriji SC predstavljene su radovi Predraga Todorovića *Lokalitet bez mjesta*, Martine Mezak *Fragmenti slobode* te Davora Sanvincentija *Nostalgija za svjetlom*, koji su kroz različite medije istraživali memoriju, prostor i percepciju.

Jesenski dio programa započeo je 13. rujna u Galeriji AMZ i Umjetničkom paviljonu u Zagrebu izložbama *Kuća čudesa iz hrvatskih narodnih predaja* i *Saccharine Idyll* Martine Grlić, gdje su se folklor, mitologija i suvremena figuracija susreli u novim interpretacijama kolektivnih imaginarija. U rujnu je također posjećen Muzej zaboravljenih priča i Galerija Trotoar gdje je održan obilazak 60. zagrebačkog salona vizualnih umjetnosti pod nazivom *Koreografija za završnu liniju* te izložbe Silvija Vujičića *Nokturno*, koje su propitivale granice izvedbe, tijela i prostora. Program je zaključen u listopadu nizom izložbi koje su povezivale konceptualnu umjetnost, prirodu i društvenu imaginaciju. Dana 18. listopada u Oktogonu Nacionalnog muzeja moderne umjetnosti te Botaničkom vrtu PMF-a predstavljene su

projekti *Djeca konceptualizma* Vlade Marteka te izložba kustoskog kolektiva WHW i Ane Kovačić *Na izmaku svitanja*. Završni susret održan je 31. listopada u Galeriji SC i Etnografskom muzeju, čime je zaokružena godina susreta sa suvremenom umjetnošću i različitim načinima promišljanja društva, povijesti i svakodnevice.

Marijana Stanić,
predsjednica

90-60-90 / Platforma za suvremenu umjetnost

